

ÜHETEISTKÜMNES PÜHAPÄEV PÄRAST NELIPÜHA AD 2021

Mt 11:20–24 (1Ms 18:20–32; Hb 3:15–19)

20 Siis hakkas Jeesus¹ hurjutama neid linnu, kus kõige rohkem oli sündinud Tema vägevaid tegusid, et nad ei olnud meelt parandanud:

21 «Häda sulle, Korasin! Häda sulle, Betsaida! Sest kui Tüüroses ja Siidonis oleksid sündinud need vägevad teod, mis teie juures on aset leidnud, küll nad oleksid ammugi kotiriides ja tuhas meelt parandanud.

22 Ometi ma ütlen teile: Tüürosel ja Siidonil on kohtupäeval hõlpsam põli kui teil!

23 Ja sina, Kapernaum, kas sa arvad, et sind ülendatakse taevani? Ei, sind tõugatakse alla põrgusse, sest kui Soodomas oleksid sündinud need vägevad teod mis sinus, siis ta oleks püsinud tänini.

24 Ometi ma ütlen teile: Soodomamaal on kohtupäeval hõlpsam põli kui sinul!»

Sissejuhatus

Esimese evangeeliumi autoriks on kiriku pärimuse järgi Alfeuse poeg Matteus, kelle Jeesus kutsus apostlite hulka Kapernaumas, kus ta pidas tõlneriametit (Mt 9:9). Pärast Jeesuse taevasseinemist tegutses Matteus esialgu Palestiinas; tema hilisema elu kohta meil kindlad teated puuduvad. Kiriku traditsioon märgib paikadena, kuhu ta oma kuulutustööga jõudis, Etioopiat, Pärsiat ja Partiat, kus ta olla ka märtrina surnud.

Vana pärimuse järgi kirjutanud Matteus oma evangeeliumi esmalt aramea keeles, hiljem olla see tõlgitud kreeka keelde. Evangeeliumi tekkeajaks peab varasem pärimus aega enne Jeruusalemma piiramist ja hävitamist aastal 70, uuemad autorid nihutavad evangeeliumi tekkeaja enamasti sellest hilisemaks (väites ühtlasi, et evangeeliumi autor on teadmata).

Üheks Matteuse evangeeliumi silmatorkavaks jooneks on Vana Testamendi prohvetikuulutuste täitumise rõhutamine. Sellest võib järeldada, et Matteusele oli oluline oma kaasmaalaste – ja usukaaslaste – veenmine selles, et Jeesus on tõesti töötatud ja oodatud Messias. Teisalt on Matteuse evangeeliumis selgelt tajutav universaalsuse-taotlus, mis kinnitab, et ligipääs Kristuses ilmunud armule on avatud kõigile rahvastele.

Viimasest tunnistab ka Jeesuse sugupuu kohe evangeeliumi alguses. Kuigi see algab sõnadega «Jeesuse Kristuse, Aabrahami poja, Taaveti poja sugupuu» (Mt 1:1), ei ole selle eesmärgiks mitte ainult kinnitada Jeesuse juriidilist põlvnemist Taaveti kuninglikust soost, vaid rõhutada, et Jeesus on «Aabrahami poeg», s.t toosama töötatud Seeme, kelle nimel «õnnistavad endid kõik maailma rahvad» (1Ms 22:28; vrd Gl 3:8).

¹ Originaalis puudub siin Jeesuse nimi.

Selle universaalsuse-taotlusega sobituvad suurepäraselt ka Matteuse evangeeliumi lõpusõnad: «Minule on antud kõik meelevald taevas ja maa peal. Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse ja õpetades neid pidama kõike, mida mina olen teil käskinud! Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni.» (Mt 28:18–20)

Laias laastus jaguneb Matteuse evangeelium kolmeks²:

Mt 1:1–4:16	sissejuhatus ja ettevalmistus;
Mt 4:17–16:20	Jeesuse tegevus Galileas;
Mt 16:17–28:20	Jeesuse teekond Jeruusalemma, kannatused, surm, ülestõusmine ja taevasseminemine.

Matteuse jutustamislaad ei jäta muljet, nagu üritaks ta uskmatut või kõhklevat lugejat veenda, vaid pigem on tegemist selgitava ja õpetusliku tekstiga, mis on mõeldud juba olemasolevale kristlikule kogudusele, kes on juba ära tundnud või just ära tundmas oma kutsumust missiooniks kõigi rahvaste juures. Nii on, nagu öeldud, Matteuse evangeelium ühelt poolt üsna «juutlik» tekst oma rohkete Vana Testamendi tsitaatidega, teisalt aga – ka nendesamade tsitaatide valikut arvestades – avatud ka paganaille.

Suurepäraselt näitavad neid mõlemat poolt Jeesuse avaliku tegevuse alguse kohal seisvad prohvet Jesaja sõnad: «Sebulonimaa ja Naftalimaa, mere teel, sealpool Jordanit, paganate Galilea, rahvas, kes istub pimeduses, on suurt valgust näinud, ja neile, kes istuvad surma maal ja surma varjus – neile tõuseb valgus!» (Mt 4:15j; vrd Js 8:23–9:1), millele evangelist lisab: «Sellest ajast peale hakkas Jeesus kuulutama: «Parandage meelt, sest taevariik on lähedal!»» (Mt 4:17)

Keelelisi märkuseid

Siis hakkas – τότε ἤρξατο – sõna τότε võib tähendada nii «seejärel» kui ka üldise ajamääratlusena «sellal». Sõna ἄρχω tähendab siinkohal «alustama». Väljend võib siduda järgneva eelnevaga – «just siis/sellel ajal/pärast seda hakkas...» – või olla suunatud pigem tulevikku ning viidata jätkuvale tegevusele: «sellest ajast peale hakkas...»

Hurjutama – ὀνειδίχειν – sõna ὀνειδίζω – «hurjutama», «häbimärgistama», «halvustama»³ – tuleneb sõnast ὄνομα – «nimi»⁴ –, mis omakorda pärineb verbist

² Üks huvitav võimalus Matteuse evangeeliumi algusosa ülesehituse vaatlemisel on selle võrdlemine viie Moosese raamatuga: Mt 1 – alguslood (1Ms); Mt 2 – pagendus Egiptuses ja naasmine (2Ms); Mt 3 – Seadus (3Ms; vrd Mt 3:15); Mt 4 – kõrbes (4Ms); Mt 5–7 – Uus Seadus (5Ms).

³ 1739. aasta Piiblis ja 1968. aasta piiblitõlkes: « söitlema/söitlema».

⁴ Sarnase etümoloogiaga sõnad või väljendid on ingliskeelne «to call names» ja soomekeelne «nimitellä».

γινώσκω – «tundma», «teadma» –, osutades vähemalt kaudselt sellele, et hurjutaja näeb seda, keda ta hurjutab, läbi ja tunneb tema tõelist olemust. Originaalis on see sõna jätkuvale tegevusele viitavas oleviku ajavormis.

Vägevaid tegusid – δυνάμεις – sõna δύναμις tähendab «vägi», «võim», «võime».⁵

Et [nad] – ὅτι – võiks tõlkida ka: «sest [nad]».

Ei olnud meelt parandanud – οὐ μετενόησαν – sõna μετανοέω – «meelt parandama» – koosneb antud juhul muutust või millekski/kellekski saamist tähistavast eessõnast μετά ning verbist νοέω – «mõistusega tunnetama», «mõistma», «taipama», «mõtisklema», «tähelepanu osutama».⁶

Häda – οὐαί – tegemist on otseselt tõlkimatu, arvatavasti vastavast heebreakeelsest sõnast וְיָהּ või וְיָהּ pärineva häda- või tähelepanuhüüdega, millega on tõenäoliselt keelesuguluses läti ja leedu keeles (siin-seal ka Lõuna-Eestis) tarvitata enamasti kahetsust või etteheidet väljendav hüüe «Vai!»⁷ ning venekeelne увы.

Kohtupäeval – ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως – sõna κρίσις tähendab «eraldamine», «lahutamine», «lõhestamine», «lābikatsumine», «valikutegemine», «kohtumõistmine», «[hukkamõistev] kohtuotsus».

On...hõlpsam põli – ἀνεκτότερον ἔσται – sõna ἀνεκτός tähendab siinkohal «[kergemini] talutav / väljakannatav».

Kas sa arvad, et sind ülendatakse taevani – μή ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ – sõnasõnalt: «ei sind ülendata taevani».⁸

Ei, sind tõugatakse põrgusse – ἕως ἄδου καταβήσῃ – sõnasõnalt: «sa astud alla põrgusse». Sõna ἄδης – «põrgu», «Hades» – tuleneb tõenäoliselt eitavast eesliitest α ja verbist εἶδω – «nägema», «teadma» – tähistades seega kas «nägematut paika», «pimedat paika» või «teadmatut/tundmatut paika» («eiteakuhu»).

Oleks püsinud – ἔμεινεν – võiks tõlkida ka: «oleks olnud /jäänud alles».

⁵ Elmar Salumaa leiab, et tuleks tõlkida: «imeteod». (Matteuse rõõmusõnum. Tallinn 2001. Lk 334j)

⁶ Niisiis on meeleparandus eeskätt mõtteviisi, põhimõteteliste eluhoiakute täielik muutus või uueks saamine.

⁷ Pea täpselt samamoodi kõlab arameakeelne ,א .

⁸ Või nagu teistes käsikirjades: ἢ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα – «sa taevani ülendatu». 1739. aasta Piiblis: «kes sinna taevani olled üllendatud»; 1968. aasta piiblitõlkes: «kas sa ei olnud üllendatud taevani».

Sisuline analüüs

Matteuse evangeeliumi kümnes peatükk on pühendatud Jeesuse kaheteistkümne apostli kutsumisele ning neile mõeldud manitsus- ja julgustussõnadele. Üheteistkümnes peatükk algab üleminekuga: «Ja sündis, et kui Jeesus oli lõpetanud korralduste andmise oma kaheteistkümnele jüngrile, siis siirdus Ta sealt edasi õpetama ja jutlustama nende linnadesse.» (Mt 11:1) Sellele ei järgne aga Jeesuse tegevuse ega kuulutuse lähemat kirjeldust, vaid juttu tuleb hoopis Ristija Johannesest.

Esmalt kõneleb evangelist sellest, kuidas Johannes saadab, ise vangis olles, oma jüngrid Jeesuse käest küsima, kas Ta on «see, kes pidi tulema», või on vaja oodata kedagi teist (Mt 11:2j), millele Jeesus vastab prohvet Jesaja ettekuulutusele viidates: «Minge teatage Johannesele, mida te kuulete ja näete: pimedad näevad jälle ja jalutud kõnnivad, pidalitõbised saavad puhtaks ja kurdid kuulevad ja surnud tõusevad üles ja vaestele kuulutatakse evangeeliumi ja õnnis on see, kes ei pahanda ennast minu pärast!» (Mt 11:4–6; vrd Js 35:5j; 61:1)

Seejärel tuuakse ära Jeesuse sõnad Ristija Johannesega kohta, keda Ta võrdleb Eelijaga, «kes pidi tulema», et Issandale teed valmistada (Mt 11:10.14; vrd Ml 3:1.23j) – sellega ühtlasi endast kui töötatud ja oodatud Issandast tunnistust andes. Jeesus lõpetab Ristija Johannesest kõnelemise järgnevat sisse juhatava etteheitega: «Aga kellega ma võrdleksin seda sugupõlve? See on laste sarnane, kes istuvad turgudel, hõigates teistele: «Me oleme teile vilet puhunud, ja te ei ole tantsinud. Me oleme teile itkenud, ja te ei ole vastu rindu löönud.» Sest Johannes tuli, ei söönud ega joonud, ja nad ütlevad: «Tal on kuri vaim.» Inimese Poeg tuli, sööb ja joob, ja nad ütlevad: «Ennäe, see inimene on söödik ja veinijoodik, tõlnerite ja patuste sõber!»» (Mt 11:16–19)

Kas järgnevad hurjutussõnad Galilea linnade aadressil on kõneldud vahetult pärast eelnevaid või millalgi hiljem, on raske ütelda. Igatahes näeb evangelist siin selget seost ja nii tulekski neid sõnu käsitleda, kusjuures võtmeks võiks olla Mt 11:19 lõputõdemus: «Ja ometi annavad tarkusele õiguse ta enda teod.», millega on huvitav kõrvutada hurjutussõnadele järgneva lõigu algust: «Tolsamal ajal ütles Jeesus: «Ma tänan Sind, Isa, taeva ja maa Issand, et Sa selle oled peitnud tarkade ja mõistlike eest ja oled selle ilmutanud väetitele!»» (Mt 11:25)

Kahtlemata oleks Jeesus tervitanud seda, kui Tema poolt nimetatud ja ilmselt muudegi Galilea (ja mitte ainult Galilea) linnade rahval oleks olnud tarkust Ta ära tunda ja vastu võtta. Paraku osutusid nad küll väikeste laste taoliseks (vrd Mt 11:16j), ent mitte nendeks väetiteks, kelle osaks saab jumalik ilmutus, vaid ennast ise «tarkadeks ja mõistlikeks» pidades rumalaiks, pimedaiks ja kurtideks – sest mitte ilma põhjusega ei pidanud Jeesus (võib-olla lootusetultki) hüüdma: «Kel kõrvad on, see kuulgu!» (Mt 11:5)

Evangelist ütleb, et Jeesus hurjutas eriti neid linnu, «kus kõige rohkem oli sündinud Tema vägevaid tegusid» – põhjusel, nad «ei olnud meelt parandanud» (Mt 11:20). Meile ei anta lähemat kirjeldust selle kohta, millest nende linnade elanikud oleksid pidanud meelt parandama, aga see on selge eelnevast: nad ei võtnud Jeesust vastu sellena, kes Ta oli, s.t töötatud ja oodatud Messiana, Issandana, Immaanuelina ehk inimeseks saanud Jumalana. Seda vaatamata sellele, et nad olid näinud Tema «vägevaid tegusid», s.t Ta jumalikku väge (ja ligiolu), mis sai vastuvaidlematult avalikuks ja oleks pidanud olema nende jaoks ilmselge Tema imetegude kaudu.

Meeleparandus kui oma elu- ja mõtteviisi täielik muutmine tähendanuks äratundmist, et kuna prohvetite ettekuulutused on täitunud ja töötatud Messias saabunud, siis on kätte jõudnud ka seesama Jumala kohus, millest kõneleb Jeesuse poolt seoses Ristija Johannesega meenutatud Malaki raamat: «Aga kes suudab taluda Tema tuleku päeva? Ja kes jääb püsima Tema ilmudes? Sest Tema on nagu sulataja tuli ja nagu pesupesija leelis. Ja Ta istub, sulatab ja puhastab hõbedat, Ta puhastab Leevi poegi ja selitab neid nagu kulda ja hõbedat. «Ja ma tulen teile kohut mõistma ning olen kärmeks tunnistajaks nõidade, abielurikkujate ja valevandujate vastu ning nende vastu, kes teevad liiga palgalisele palga poolest, lesknaisele ja vaeslapsele, kes tõukavad võõra kõrvale ega karda mind,» ütleb vägede Issand.» (MI 3:2j.5)

Jeesuse vägevad teod, või õigemini Temas avalikuks saanud Jumala vägi ja ligiolu, oleks pidanud panema inimesed pöörduma kurjast hea, ülekohtust õiguse poole. Paraku seda ei sündinud, vaid need, kes pidasid ennast tarkadeks ja mõistlikeks, osutasid rumalaiks, täites nõnda sellesama prohvet Malaki ettekuulutuse: «Te ütlete: «Ilmaaegu on Jumalat teenida. Ja mis kasu on meil Tema käsu täitmisest või leinariietes käimisest vägede Issanda palge ees? Nüüd me aga kiidame õndsaks ülbeid. Elavad edasi needki, kes pattu teevad, need koguni kiusavad Jumalat ja pääsevad.»» (MI 3:14j)

Jeesus võrdleb Galilea linnasid Tüürose ja Siidoni ning koguni Soodomaga, kes kõik oleksid Tema sõnul juba ammu kotiriides ja tuhas meelt parandanud ning kellel on kord jumalikku kohtupäeva Galilea linnadest palju kergem üle elada.

Tüürost ja eriti Siidoni mainitakse Vanas Testamendis sagedasti (viimast pea eranditult) negatiivselt. Nii Tüüros kui Siidon peavad kartma Issanda kohtupäeva (vrd nt Jl 4:4jj) ning iseäranis Siidon oma ebajumalatega kannab vastutust ka Iisraeli rahva (kõige markantsemalt kuningas Saalomoni enda) usulise languse eest. Ka Iisraeli ülekohtuse kuninga Ahabi kurikuulus naine Iisebel oli pärit just Siidonist.

Sama hästi on kõigile – oli ka Jeesuse kaasaegsetele – teada Soodoma lugu. Soodomast, mille Issand oma vihas hävitas, kuna ei leidnud sealt kümmetki õiget, sai kõige kurjuse ja ülekohtu, iseäranis aga abielurikkumise ja sellest tulenevalt ka usulise truudusetuse

sümbol, mida prohvetid kasutasid hiljem ka Iisraeli ja Juuda moraalse ja religioosse laostumise iseloomustamiseks: «Kuulge Issanda sõna, Soodoma pealikud, pane tähele meie Jumala õpetust, Gomorra rahvas! «Milleks mulle teie tapaohvrite hulk?» ütleb Issand. «Ma olen küllastunud teie põletusohvrite jääradest ja nuumveiste rasvast. Härjavärsside, tallede ja sikkude veri ei meeldi mulle.»» (Js 1:10j) – «Aga Jeruusalemma prohvetite juures nägin ma kohutavaid asju: abielurikkumist ja valelikku eluviisi. Nad julgustavad kurjategijaid, et ükski ei pöörduks oma kurjusest. Nad kõik on mulle nagu Soodom ja Jeruusalemma rahvas on nagu Gomorra.» (Jr 23:14)

Jeesuse kõige karmimad sõnad on määratud Kapernaumale: ta arvab, et on väärt taevani ülendamist (võib-olla just seetõttu, et Jeesus valis Kapernauma oma elupaigaks), ent tegelikult tõugatakse ta põrgu sügavusse (või sammub ise põrguteed, nagu on võimalik samuti tõlkida). Taevas ja põrgu tähistavad siin ilmselt eeskätt võimalikult äärmuslikke vastandeid, kuid tähelepanuta ei saa jätta ka ehk esimesel pilgul veidi varjule jäävat ülimalt tõsist hoiatust, mis puudutab Jeesuse enda ligiolu: just Tema ligiolus saab selgeks, kes on kes ja milline saab olema kellegi osa igavikus, sest Tema on «Issand, kes toob valguse ette pimedusse varjunud asjad ning teeb avalikuks inimsüdamete kavatsused» (1Kr 4:5). Jeesuse ligiolus kirkastusid nii Johannese andumus kui Juuda äraandlikkus.

Soodomas ei leidunud kümnet õiget, et linn oleks võinud püsima jääda. Jeesuse sõnul on Kapernauma lood isegi hullemad, kuna sellega võrreldes oleks Soodom säästmist väärinud. See ei tähenda ilmselt mitte niivõrd seda, et Kapernaumas oleks olnud veel vähem õigeid kui Soodomas – sest «ei ole õiget, ei ühtainsatki, ei ole mõistjat, ei ole Jumala otsijat...kõik on kaldunud kõrvale, üheskoos kõlbmatuks muutunud, ei ole, kes teeb head, ei ühtainsatki» (Rm 3:10–12) –, vaid pigem, et Kapernaumale oli Jeesuse ligiolu näol antud mõõdetamatult suurem võimalus pöördumiseks ja meelearanduseks kui Soodomale isegi Aabrahami järelejätmatu eestpalve varal.

Hurjutussõnadele järgneb lootusekuulutus: Jeesus tänab Isa, et taevariigi saladuse – s.t Tema päästvas ligiolu – äratundmine ei sõltu mitte inimeste arvatavast «tarkusest ja mõistlikkusest», vaid on Jumala armu kingitus väikestele ja väetitele, ning töötab anda hingamise neile, kes Tema kutset kuulevad ja kuulda võtavad, Tema juurde tulevad ning ennast alandlikult Tema kätte usaldavad (Mt 11:25–30).

Nii saab ka eelnevatest hurjutussõnadest mitte niivõrd ähvardus, kuivõrd eeskätt lootustandev hoiatus ülbuse ja enesekindluse eest: Jeesus ei taha kedagi «alla põrgusse tõugata» ja Tema armukutse kehtib ikka veel – neile, kes on valmis selle kutse ja seeläbi Tema enda sellena, kes Ta on, s.t Issanda, Messia, Immaanueli, inimeseks saanud Jumalana, vastu võtma, ennast Tema ette alandama ning «kotiriides ja tuhas» meelt parandama.

Jutluseks

Nelipühale järgneva üheteistkümnenda pühapäeva teemaks on kirikukäsiraamatu järgi «Soosinguajad». Teema on pärit esimese lugemisaasta Evangeeliumist (Lk 19:41–48), milles Jeesus ütleb Jeruusalemma ees ootava hukatuse pärast nuttes, et ta «ei ole ära tundnud oma soosinguaega».⁹ Kirikukäsiraamat mõtestab soosinguaega ajana, mis on antud meelearanduseks: «Soosingu- ehk meelearandusaja kohta kehtib sõna: Täna, kui teie Tema häält kuulete, ärge tehke oma südant kõvaks (Hb 3:15).»

EELK Kirikukäsiraamatu lugemiskava järgi on kolmanda lugemisaasta Vanas Testamendi lugemiseks (1Ms 18:20–32) sama lugemisaasta Evangeeliumiga väga hästi sobivalt Aabrahami eestpalve Soodoma pärast, mis paraku ei kandnud vilja, nii et Soodom ikkagi hävitati – hoiatusena kõigile järgnevatele põlvkondadele.

Kolmanda lugemisaasta Epistel (Hb 3:15–19) rajaneb 95. psalmi hoiatusel «Täna, kui teie Tema häält kuulete, ärge tehke oma südant kõvaks nagu nurina ajal!» ning kutsub hoiduma nurisemisest, sõnakuulmatusest ja uskmatuses.

Jutluse keskmes võiksid olla ühelt poolt Jumala päästeteod, nii läbi kõigi aegade kui iseäranis Jeesuses Kristuses, ning teisalt manitsus neid tõsiselt võtta ja neis Jumala kutse ja armupakkumine ära tunda ning hoiatus nende enesestmõistetavaks pidamise ja ka liigse enesekindluse eest. Jeesuses on inimestele kingitud lunastuse kogu täius, avatud tee taevasse (nagu Kapernaum arvas endal olevat), aga see tähendab ka, et Jeesuse ära põlgamine tähendab selle tee täielikku äralõikamist ja põrgutee valimist, mille tulemusena ei jää inimesele enam muud kui «ainult mingi hirmus kohtu ootamine ja äge tuli, mis neelab vastased» (Hb 10:27), nii et nii Tüürosel, Siidonil kui isegi Soodomal on viimselt hõlpsam põli.

Jutluse võib ehitada üles näiteks järgmiste punktidenä:

1. Jeesus oli juba mõnda aega jutlustanud kõikjal Galileas ning teinud suuri imetähti. Ta oli puutunud kokku kahtluste ja vastasseisuga, ent kogenud ka suurte rahvahulkade vaimustust. Paraku pidi Ta tõdema, et nendeski paikades, kus Ta oli saatnud korda palju vägevaid tegusid ja kus Tal oli rohkesti austajaid, ei olnud Teda [enamasti¹⁰] võetud vastu sellena, kes Ta on, ega vastavalt reageeritud.

⁹ Varasemates eestikeelsetes piiblitõlgetes on sõna ἐπισκοπή vastena kasutatud enamasti sõna «armukatsumisaeg», mis annab originaali tähenduse edasi märksa paremini kui «soosinguaeg». Tegemist on läbikatsumisega, mis võib olla – ja Jumala puhul kahtlemata on – armuline ja soosiv, ent on siiski läbikatsumine, mille käigus hinnatakse läbikatsumise väärlisust ja millel on saadud tulemusele vastavad tagajärjed.

¹⁰ On tähelepanuväärne, et ühest Jeesuse poolt hurjutatud linnast – Betsaidast – oli pärit mitu Tema jüngrit: Peetrus, Andreas ja Filippus, mõne kirikuisa (nt Hieronymuse) arvates ka Jaakobus ja Johannes.

2. Reaktsioon, mida Jeesus ootas, oleks pidanud olema meelearandus, s.t äratundmine, et vanad prohvetikuulutused on täitunud, Issand on tulnud, et oma rahva üle kohut mõista, ning Tema rahvas peaks viivitamatult pöörduma kõigest ülekohtust, pattu kahetsema ning Jumala ja Tema õiguse juurde tagasi pöörduma. Paraku enamus inimestest ei tunnustanud Jeesust sellena, kes Ta oli, ega toiminud sellele vastavalt. See pani Jeesuse pöörduma nende linnade poole, kus Ta oli teinud palju vägevaid tegusid, äärmiselt karmide sõnadega, hoiatades neid ees ootava ränga kohtumõistmise eest.
3. Jeesuse hurjutussõnad ei ole mõeldud ähvarduse ega kibestunud sõitlemise või halvustamisena, vaid justnimelt hoiatusena – selleks, et anda neile, «kel on kõrvad, et kuulda», veel üks võimalus pöörduda, meelt parandada ja pääseda. Kui isegi Tüürosel, Siidonil ja Soodomal võib kohtupäeval olla kellestki «hõlpsam põli», siis ei saa ka Korasini, Betsaida ja Kapernauma olukord olla päris lootusetu – kui nad viimaks ometi kuulaksid, oma ülbusest ja enesekindlusest lahti ütleksid ning mitte oma arvates «tarkade ja mõistlike», vaid väetite ja alandlikena neid armastuses kutsuva Issanda ära tunneksid ja ennast Tema armu hoolde usaldaksid.